

Sagsnr.
2020 - 10371

Doknr.
326104

Dato
18-11-2020

Stemmeaftale om forbud mod køb af vælgererklæringer

Regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Alternativet er dags dato blevet enige om at indføre et forbud mod køb af vælgererklæringer for partier, der søger opstilling til folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg.

Aftalepartierne er opmærksomme på, at de nuværende sanktionsregler, der blev indført i 2019, omfatter grove eller gentagne retsbrud i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer. Med udtrykket "retsbrud" sigtes til enhver tilsidesættelse af retsregler, der sker i forbindelse med et partis indsamling af vælgererklæringer.

Aftalepartierne er desuden opmærksomme på, at det er strafbart efter straffelovens § 117, nr. 4, at købe stemmer. Da dette forbud ikke gælder for vælgererklæringer, kan det eksisterende sanktionssystem ikke anvendes til at sanktionere køb af vælgererklæringer.

Aftalepartierne finder imidlertid, at det af hensyn til beskyttelsen af demokratiet er nødvendigt at fastsætte et effektivt forbud mod at købe vælgererklæringer.

En vælgererklæring skal være udtryk for, at vælgeren deler holdning med det parti, vælgeren støtter. Den skal desuden være udtryk for vælgerens frie vilje og må ikke afgives på baggrund af betaling.

Aftalepartierne er enige om, at forbuddet mod køb af vælgererklæringer skal udformes i overensstemmelse med følgende hovedprincipper:

- Der indføres et forbud i lov om valg til Folketinget og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet mod at yde, love eller tilbyde betaling eller anden formuefordel (f.eks. naturalier) for at påvirke nogen til at
 - igangsætte eller afgive en vælgererklæring,
 - undlade at igangsætte eller afgive en vælgererklæring,
 - tilbagetrække en vælgererklæring eller
 - undlade at tilbagetrække en vælgererklæring.
- Et parti kan fortsat foretage generel markedsføring af sig selv i forhold til vælgerne.
- Partier, der handler i strid med forbuddet, kan ved Valgnævnets afgørelse blive udelukket fra fortsat at indsamle vælgererklæringer og få annulleret deres indsamling af vælgererklæringer. Dette præciseres i lov om valg til Folketinget og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet.

Andre ændringer

Aftalepartierne finder desuden, at der i den forbindelse samtidig er grundlag for at foretage enkelte øvrige, mindre ændringer af reglerne om partinavne.

Aftalepartierne noterer sig i den forbindelse, at Valgnævnet på nuværende tidspunkt alene har kompetence til at godkende partinavne for partier, der endnu ikke er opstillingsberettigede. Hvis et opstillingsberettiget parti måtte ønske at ændre sit navn, er dette alene begrænset privatretligt, herunder af immaterielle rettigheder. Håndhævelse af sådanne rettigheder vil skulle ske ved domstolene. Dette anser aftalepartierne som et utilstrækkeligt værn mod partinavne, der ikke ville have kunnet opnå godkendelse af Valgnævnet, i det omfang der havde været tale om et nyt partinavn. Dette udgør således en mulighed for at omgå Valgnævnets kompetence.

For at sikre den størst mulige klarhed for vælgerne om alle forhold i forbindelse med folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg er aftalepartierne derfor enige om at foretage følgende ændringer:

- Ændring af opstillingsberettigede partiers navne skal godkendes af Valgnævnet. Godkendelsen skal ske efter tilsvarende regler som dem, der gælder for godkendelsen af nye partinavne.
- Valgnævnet kan i den forbindelse ikke godkende et ændret partinavn, der er identisk eller kan forveksles med navnet på et parti, over for hvilket Valgnævnet har truffet afgørelse om udelukkelse af partiet fra at indsamle vælgererklæringer og evt. annullation af partiets vælgererklæringer (såkaldt gult eller rødt kort), så længe denne afgørelse endnu ikke er udløbet.

Stemmeaftalens udmøntning

Aftalepartierne er enige om, at der skal arbejdes for at fremsætte et lovforslag for Folketinget i folketingssamlingen 2020-2021, således at lovændringerne kan træde i kraft hurtigst muligt. Aftalepartierne forpligter sig til at stemme for lovforslaget.

Udkast til lovforslag vil blive forelagt aftalepartierne, før det fremsættes.